

HRÁČ MÁ HRÁT, TRENÉR TRÉNOVAT

O kanonýrech se říká, že mají čich na góly. Není to ale přece jen trochu jinak? David Lafata nikdy nic nevypustil. Jako starší žák dostal od trenéra klíčové rady, jak se má útočník chovat v pokutovém území. Nevede právě tudy cesta k tak často zmiňovanému čichu na góly? Nejlepší střelec v historii fotbalové ligy uzavřel profesionální kariéru a už se těší na místo v útoku rodného jihočeského Olešníku.

TEXT: JIŘÍ NIKODÝM

Začátky v Olešníku

„Začal jsem hrát jako kluk u nás doma v Olešníku kousek od Českých Budějovic. Bylo to tak, jak to na vesnici chodí. Před každým zápasem áčka jsme se jako kluci sešli na hřišti a před utkáním a po něm jsme si kopali, dokud nás nevyhnali. Trénoval nás můj táta s panem Pečkárkem, kteří nám dali základy, a těžím z toho dodneška. Když jsme jeli někam na zápas dvanačtsettrojkou, posbírali jsme i kluky z okolních vesnic, aby nás bylo dost. Měli jsme z fotbalu radost a těšili se na každý trénink i zápas.“

Přesun do Českých Budějovic

„Když mi bylo asi deset, máma viděla v novinách inzerát, že je nábor do Dynamo. K tomu jsme hráli jednou s Budějovicemi a s nimi tam byl pan Havel, který dřív hrál za Dynamo. Líbil jsem se mu, a tak se ptal tašky, jestli bych nešel do Budějovic. Mamka to rozhodla za nás. K fotbalu ještě patřilo, že se v Budějovicích chodilo ve škole do sportovní třídy. Mně se ani moc nechtělo, protože jsem měl v Olešníku všechny kamarády. Ale mamka se musí poslouchat, tak jsem jezdil do Budějovic za fotbalem i do školy. Mým prvním trenérem v Dynamu byl pan Krieg, který je dneska u do-

rostu na Spartě. Měl jsem dobrý nákop a střelu a hrál jsem vždycky vpředu. Akorát pan Maruška mě ve starších žácích stáhnul trochu dozadu na středního záložníka, ale i tam jsem dával nejvíce gólů. Nejvíce mi dal možná pan Musil, když mi řekl, že střední útočník musí hrát ve skluzu na malém vápně jako Horst Siegl, to bylo někdy v osmé třídě. Vysvětlil mi taky, jak by to mělo z mé strany vypadat a co po mně chce. Na všechny trenéry v mládežnických kategoriích a v dorostu vzpomínám rád a každý mi něco dal.“

Přechod do áčka Českých Budějovic

„Měli jsme výborný tým v dorostu, v dorostnecké lize jsme skončili třetí. Asi pět nebo šest nás patřilo do reprezentace do osmnácti let. Pan Tobiáš si nás asi čtyři vzal do áčka. Moc jsem nehrál, spíš jsem se tam jen plácal. Byl jsem chvíli na hostování v Jihlavě a pak jsem se vrátil do Budějovic, kde byl u týmu zase pan Tobiáš. Tam to nebylo jednoduché, protože v Budějovicích se vždycky hrálo o záchranu nebo o postup, a trenéři mladým tolik šancí nedávali. Ale on nás nechal otrkávat a postupně jsem se čím dál víc dostával do sestavy. Naštěstí i po postupu do první ligy.“

DAVID LAFATA

Narozen: 18. 9. 1981
v Č. Budějovicích

→ **Profese:** bývalý fotbalový útočník

→ **Hráčská kariéra:**
Č. Budějovice (1999-05), Jihlava (2002), Škoda Xanthi (2005), Jablonec (2006-07), Austria Vídeň (2007-08), Jablonec (2008-13), Sparta (2013-18)

→ **Reprezentace:**
41 zápasů, 9 gólů

→ **Největší úspěchy:**
Fotbalista roku ČR (2014), Zlatý míč ČR (2015), vítěz české ligy (2014), 2x českého poháru (2013, 2014), rakouského poháru (2007), 2x účastník EURO (2012, 2016), 6x nejlepší střelec české ligy (2011, 2012, 2013, 2015, 2016, 2017), se 198 góly nejlepší střelec historie české ligy

FOTO SPORT: BARBORA REICHOVÁ

Trenér v řeckém Xanthi

„Odcházel jsem z Budějovic, když mi končila smlouva, ale oni mě odstavili s tím, že nechci podepsat novou. V Řecku na mě čekal trenér Ioannis Matzourakis, který se narodil v Rumunsku. Měl řeckého otce a rumunskou matku. S knírkem pod nosem vypadal jako diktátor, a hlavně se tak choval. Nejdřív na mě působil trochu směšně a měl jsem tendenci se smát. Ale brankář Petr Pižanowski, který tam se mnou působil, mě varoval, abych se nesmál, protože mi to může dát pěkně sežrat. Pak jsem ho poznal se vším všudy. Pořád řval a měli jsme doslova vojenský režim. Pro mě to bylo, jako bych šel na vojnu, ale na druhou stranu to byla dobrá škola. Když se mu někdo na tréninku znelíbil, brutálně ho pak ničil. Potkalo to i mě. Všichni dělali na tréninku cvičení v běhu, jen já musel sprintovat. A dokonce se mě snažil přeučit na krajního beka. Naštěstí se mu to nepodařilo a za půl roku jsem se vracel zpátky domů.“

Návrat domů, ale do Jablonce

„Ještě když jsem byl v Řecku, volal mi trenér Jablonce Petr Rada. Když někdo někoho chce k sobě do klubu, tak slibuje všechno možné. On mi ale na rovinu řekl, že sice chce, abych hrál za Jablonec, ale že mi nemůže nic zaručit. Všichni pod ním mají stejné podmínky a stejnou šanci, že budou hrát. Hraje ten, kdo maká na tréninku i v zápasech, a daří se mu. Bylo to z jeho strany fér. A tak ho znám po celou dobu. Všem měří stejně a jedná na rovinu. Všichni mi říkali, že trenér Rada je impulzivní. Po řecké zkušenosti můžu ale označit čas pod panem Radou za lázně. Sice platí za tvrdého trenéra, který nic neodpustí, ve srovnání s Matzourakisem to ovšem byla pohádka. Byl jsem skoro až rád, když na mě někdy zařval. Pan Rada mě naučil jednu věc, které jsem se pak držel celou kariéru. Trenér je od toho, aby trénoval, a hráč, aby hrál. O nic jiného se hráč nemá starat. Může si myslet, co chce, nesouhlasit, ale tým vede trenér a jeho rozhodnutí hráč prostě musí přijmout.“

Austria a Georg Zellhofer

„Pro mě bylo angažmá ve Vídni úžasné, protože z domova na jihu Čech jsem tam byl za chvíli. Měl jsem to blíž než do Jablonce. Musím říct, že mě překvapilo, v jaké pohodě se v Austrii fotbal dělal. Bylo o nás výborně

204

STOLIKA TREFAMI JE LAFATA TŘETÍ
V KLUBU LIGOVÝCH KANONÝRŮ,
ZA JOSEFEM BICANEM (447)
A VLASTIMILEM KOPECKÝM (252).

postaráno. Nechci říct, že neberou fotbal vážně. Ale chtějí se přiblížit Německu, takže je tam disciplína. Když se něco kritizovalo, tak ne hráči. Trenér Georg Zellhofer byl velice klidný člověk. První půlrok jsme vyhráli pohár a dostali se z pátého místa do Poháru UEFA. Další sezona vypadala hodně nadějně, dlouho jsme byli v čele tabulky. Na jaře se nám ale přestalo dařit a odnesl to trenér, nakonec jsme skončili třetí. Když skončil Zellhofer, ve zbytku nás trénoval Didi Constantini, který jeden čas vedl i rakouský národák. Byl skvělý motivátor a hodně energický trenér. Pak se situace pro mě změnila, protože se Austria rozhodla dávat hodně šancí vlastním mladým hráčům z mládežnického a juniorského programu. Vzešel z něho třeba David Alaba, který je dnes velkou hvězdou Bayernu a celého rakouského fotbalu a tehdy s námi už trénoval. Mohl jsem v Austrii zůstat, sedět na lavičce a brát peníze, ale já jsem chtěl hrát, a proto jsem se vrátil do Jablonce."

Jablonec podruhé

„František Komňacký působil asi pro každého navenek klidně, ale taky uměl být ostrý a dokázal zvednout hlas. Pan Kotál žije fotbalem 24 hodin denně. Choval se ke mně vždycky férově, byl velice lidský a taky s ním byla legrace. Měl výborné tréninky, kterými hodně dal taky mladým hráčům.“

Titul se Spartou a Lavičkou

„Musím říct, že Vítězslav Lavička je neskutečně vstřícný a slušný člověk s perfektním vystupováním. Až si říkám, že je úžasné, že se s tímto přístupem dokáže ve fotbale úspěšně pohybovat, protože ve fotbale je hodně vlčáků, kteří se tlačili na jeho místo. Určitě zaslouží můj obdiv. Uměl samozřejmě i zvýšit hlas. Když vezmu zpětně tým, který poskládal, mělo to hlavu a patu a dobře to do sebe zapadalo. Měl i výborné tréninky, které hráče bavily.“

Šťasný, Holoubek a Rada

„Zdeněk Šťasný zdědil mužstvo po V. Lavičkově a snažil se maximálně využít jeho potenciál. Byl impulzivnější než Lavička. Viděl, že tým jede, tak do něj příliš nezasahoval. Pak přišel David Holoubek. Možná se na mě někdo bude zlobit, protože David je oblíbený a lidi ho mají rádi, ale pro něj to bylo v danou chvíli asi velké sousto. Do Sparty vždycky chodili trenéři se zkušenostmi a úspěchy. Myslím, že si David potřebuje projít ještě pár klubů, aby dorostl do hlavního trenéra pro Spartu. Určitě bych mu to přál. Petra Rady si vážím nejen jako trenéra, ale i jako člověka. Typický příklad člověka, co na srdci, to na jazyku, i když to někdy bolí. Vím i od jiných lidí, že byl vždycky férový. Ještě dnes, když se potkáme, na spoustu situací vzpomínáme a zasmějeme se jim.“

Italský experiment

„Poslední sezona ve Spartě s italským trenérem Stramaccionim se nevydařila. Několikrát jsme spolu hovořili, a i u něj jsem respektoval, že se mám věnovat hraní. Když mě nenominoval k utkání v Jablonci, musel jsem to přijmout, i když jsem samozřejmě chtěl hrát. Andrea Stramaccioni měl kolem sebe v realizačním týmu spoustu lidí, ale ne všichni, podle mě, odváděli svou práci na sto procent. Třeba vedoucí mužstva Řek Vokolos. Takové věci se pochopitelně projeví na fungování mužstva.“

Karel Brückner v národním týmu

„Za pana Brücknera jsem byl vůbec rád, že jsem se do týmu dostal. Měl jsem oči navrch hlavy, protože kolem mě byli samí skvělí fotbalisté. Pana Brücknera znali už delší dobu a měl u nich, a u mě samozřejmě taky, ohromný respekt. On toho až tolik nenamluvil, ale když něco řekl, perfektně to sedělo. Nikdy nezapomenou, když mě při mém prvním startu poslal v Teplicích na hřiště proti Walesu za stavu 0:0. Řekl mi jen, abych dal gól. Byl jsem úplně

www.profimedia.cz/
0290347759

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

DAVID LAFATA NA EURO 2012 V UTKÁNÍ PROTI ŠPANĚLSKÝM MISTRŮM SVĚTA, V PĚČI HO MĚLI SERGIO RAMOS A GERARD PIQUÉ

v transu a hned za minutu dal gól. Wales vyrovnal vlastním gólem Martina Jiráňka, ale mně se podařilo minutu před koncem dát na 2:1. I u ostatních trenérů v reprezentaci jsem se staral o svou hru a s nikým jsem neměl žádný problém. Když řekli, jdi hrát, šel jsem. Když mě poslali na lavičku, seděl jsem na lavičce.“

Tykání a vykání

„I ve věcech tykání a vykání trenérovi u mě platilo, že hráč má hrát a trenér trénovat. Trenérům jsem vždycky vykal, až na dvě výjimky. Tykal jsem Davidu Holoubkovi, protože jsme si tykali už dřív. A podobně jsem to měl na závěr kariéry ve Spartě s Pavlem Hapalem. Už jsme se znali a při jeho příchodu jsem se ho zeptal, jestli mu mám i nadále tykat. Řekl, že ano, tak jsem dál tykal i jemu.“

„VÍTĚZSLAV LAVIČKA JE
NESKUTEČNĚ VSTŘÍCNÝ
A SLUŠNÝ ČLOVĚK S PERFEKTNÍM
VYSTUPOVÁNÍM. MĚL VÝBORNÉ
TRÉNINKY, KTERÉ HRÁČE BAVILY.“

Pokyny trenéra při zápase

„Když se hraje třeba před padesáti tisíci diváky, není šance slyšet ani vnímat trenérovu pokyny. Když se hráč dostane do zápasu, vnímá jen hru. Co křičí trenér od postranní čáry, to prostě nejde pojmout. Jako hráč jsem ale potřeboval na hřišti vidět, že trenér je s týmem. Stačilo mi, že stojí u čáry a reaguje na dění na hřišti, gestikuluje a zápas prožívá. Není proto podle mě dobré, když trenér nehnutě sedí na lavičce a neprojevuje emoce.“

Co od trenéra očekávám

„Pro mě vždycky bylo důležité, aby trenér svému týmu věřil. On si většinou svůj tým poskládal a je potřeba, aby mu také věřil. Moje zkušenost je taková, že když hráči i tým cítí trenérovu důvěru, tak mu to na hřišti vrátí.“